

Isoniitun Lintu Oy:n broilerikasvattamon laajennus, Pöytyä

Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

1 Hanketiedot

1.1 Hankkeen nimi ja sijainti

Broilerikasvattamon laajennushanke, Pöytyä

1.2 Hankkeesta vastaava

Hankkeesta vastaava on Isoniitun Lintu Oy (myöhemmin hankkeesta vastaava).

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman on konsulttitoimeksiantona laatinut A-Insinöörit Suunnittelu Oy (myöhemmin YVA-konsultti).

1.3 Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (myöhemmin yhteysviranomainen).

1.4 Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Isoniitun Lintu Oy suunnittelee broilerikasvattamon laajentamista noin 2 km Karinaisten kirkonkylän lounaispuolella Pöytyän kunnassa. Nykyinen toiminta koostuu 205 000 broilerin kasvattamosta. Toimintaa aiotaan laajentaa rakentamalla enintään 2 uutta kasvattamohallia nykyisten kasvattamohallien viereen. Suunniteltu laajennus liittyy osaksi olemassa olevaa toimintaa, jolloin tilan muita toimintoja pystytään hyödyntämään toiminnan laajennustilanteessa. Toiminnan laajenemisesta syntyvä lanta toimitetaan käsiteltäväksi Biolan Oy:lle. Nykyisen toiminnan tuottama lanta levitetään osin pelloille ja toimitetaan osin Biolan Oy:lle.

YVA-ohjelmassa tarkastellaan Isoniitun Lintu Oy:n olemassa olevan broilerikasvattamon laajennukseen liittyen seuraavia vaihtoehtoja:

- Vaihtoehto 0 (VE0): Hankkeen toteuttamatta jättäminen. Nykyinen toiminta 205 000 eläinpaikan broilerikasvattamolla jatkuu.

- Vaihtoehto 1 (VE1): Toimintaa laajennetaan 75 000 eläinpaikalla. Laajennuksen jälkeen yhteensä 280 000 eläinpaikkaa. Rakennetaan yksi uusi kasvattamohalli.
- Vaihtoehto 2 (VE2): Toimintaa laajennetaan 150 000 eläinpaikalla. Laajennuksen jälkeen yhteensä 355 000 eläinpaikkaa. Rakennetaan kaksi uutta kasvattamohallia.

2 Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn vireilletulo

Isoniitun Lintu Oy on 25.6.2025 saattanut vireille ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely) toimittamalla Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (jäljempänä ELY-keskus) Isoniitun Lintu Oy:n broilerikasvattamon laajennushanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma).

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy ELY-keskuksen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (jäljempänä YVA-laki) nojalla tekemän päätöksen perusteella (Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa Isoniitun Lintu Oy:n broilerikasvattamon laajennushankkeeseen, Pöytyä, VARELY/7032/2024).

3 Ennakkoneuvottelu

Yhteysviranomainen järjesti ennakkoneuvottelun 2.6.2025 edistämään muun muassa hankkeen vaatimien arviointi-, suunnittelu- ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa, sekä hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa. Ennakkoneuvotteluun osallistuivat ELY-keskuksen, hankkeesta vastaavan ja YVA-konsultin edustajien lisäksi Pöytyän kunnan ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston edustajat.

4 Arviointiohjelmasta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomainen tiedotti arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olostä sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 1.8. – 30.8.2025. Kuulutus ja arviointiohjelma julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/varsinais-suomi ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/Isoniitun-Lintu-Oy-broilerikasvattamohanke-YVA. Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Pöytyän kunnalle julkaistavaksi kunnan verkkosivuilla. Lisäksi arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olostä sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen

esittämiseen on tiedotettu Auramaan Viikkolehdessä julkaistulla lehti-ilmoituksella.

Arviointiohjelmaan on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa Riihikosken virastotalolla ja Pöytyän kunnanviraston Kyrön toimipisteellä.

Arviointiohjelmasta järjestettiin yleisötilaisuus 12.8.2025 klo 17 Pöytyän kunnanviraston Kyrön toimipisteellä osoitteessa Kehityksentie 6, 21800 Kyrö. Yleisötilaisuuteen oli mahdollisuus osallistua myös etäyhteydellä. Yleisötilaisuudessa ei ollut osallistujia konsultin, hankkeesta vastaavan ja yhteysviranomaisen edustajien lisäksi.

5 Arviointiohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomainen pyysi lausunnot arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle 3 lausuntoa. Mielipiteitä ei jätetty.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys lausuntojen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.ymparisto.fi/Isoniitun-Lintu-Oy-broilerikasvattamohanke-YVA. Verkkosivuilla julkaistuista lausunnoista on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

5.1 Yhteenveto lausunnoista

Ruokavirasto toteaa lausunnossaan, että arviointiohjelman mukaan tilalla kuolleet eläimet poltetaan tilan omassa hakelämpölaitoksessa. Sivutuotelainsäädännön nojalla siipikarjan raadot kuuluvat sivutuoteluokkaan 2. Ruokavirasto katsoo, että tilakohtaisessa polttolaitoksessa muodostuva sivutuoteluokan 2 mukainen tuhka voidaan hyödyntää tai käyttää omalla tilalla muussa käytössä kuin rehu- tai elintarvikekäyttöön tarkoitettujen alueiden viljelymailla. Vaihtoehtoisesti tuhka voidaan hävittää jätteenä toimittamalla se jätteenpolttolaitokseen tai hautaamalla tuhkan tuottajan omistamalle maalle siten, ettei siitä aiheudu haittaa eläimille, ihmisille tai ympäristölle. Lisäksi tulee huomioida toimeenpanoasetuksessa säädetyt eläinperäistä tuhkaa koskevat varastointivaatimukset.

Pesuvesien peltolevityksen osalta Ruokavirasto haluaa huomauttaa, että kyse on jätteen hävityksestä, eikä siihen sovelleta lannoitelainsäädännön vaatimuksia. Pesuvesiä peltoon levitettäessä on noudatettava ympäristölainsäädännön vaatimuksia.

Pöytyän kunnan lausunnon mukaan arviointiohjelmassa on kattavasti arvioitu broilerikasvattamon laajennushankkeen ympäristövaikutukset.

Turun kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asiasta.

6 Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta

6.1 Hankekuvaus ja hankkeen vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma kattaa YVA-lain 16 §:ssä ja YVA-asetuksen 3 §:ssä luetellut sisältövaatimukset, ja arviointiohjelma on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla.

Arviointiohjelman laajuus on hankkeen vaikutusten selvittämiseksi ja arvioimiseksi perusteltu. Arviointiohjelma on raportoitu selkeästi ja riittävän yksityiskohtaisesti. Esityksen kieliasu on hyvä ja sujuva.

Yhteysviranomainen katsoo, että arviointiohjelmasta saa pääosin riittävän hyvän ja havainnollisen kuvan hankkeesta, sen vaihtoehdoista ja ympäristön nykytilasta.

Arvioitavat ympäristövaikutukset, vaikutusmekanismien keskinäiset vuorovaikutukset ja niiden selvittäminen on kuvattu riittävän laajasti ja tarkasti.

Arviointiohjelmassa esitetyn perusteella on mahdollista selvittää hankkeen ympäristövaikutukset ja järjestää arviointimenettely asianmukaisesti ja kattavasti. Hankkeen tarkoitus ja tavoitteet on perusteltu uskottavasti.

Vaikutusten arvioinnin ja hankevaihtoehtojen vertailun menetelmät ja periaatteet on kuvattu riittävällä tarkkuudella. Arviointiohjelmassa esitetään, että vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään IMPERIA-menetelmää ja sen ARVI-työkalua. Menetelmä on kuvattu havainnollisesti ja ymmärrettävästi. Yhteysviranomainen toteaa, että arviointiohjelmassa kuvattu menetelmä on hyväksi todettu vaikutusten arviointimenetelmä.

Arviointimenettelyn keskeisiin ominaisuuksiin kuuluu vaihtoehtotarkastelu. Vaihtoehtotarkastelun tarkoituksena on tukea päätöksentekoa tuottamalla tietoa hankkeen vaihtoehtoisista ratkaisuista ja niiden vaikutuksista. Yhteysviranomainen katsoo, että vaihtoehtojen muodostamisen periaatteet on selkeästi tuotu esille arviointiohjelmassa.

Arviointiohjelmassa esitetty kartta- ja kuvamateriaali on pääasiassa selkeää ja havainnollista. Kuvaan 2 tulisi arviointiselostuksessa lisätä vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 suunnitellut kasvattamohallien sijainnit.

Arviointimenettelyyn tulee arviointiohjelmassa esitetyn lisäksi sisällyttää jäljempänä lausunnossa esitettyjä lisäyksiä ja tarkennuksia vaikutusten arviointia ja arviointiselostuksen laadintaa varten. Yhteysviranomainen on ottanut arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa huomioon arviointiohjelman kuulutusaikana annetut lausunnot.

6.2 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Arviointiohjelman luvussa 4 on kuvattu hankkeen tavoitteisiin ja toteuttamiseen liittyvät suunnitelmat ja luvat riittävän laajasti ja selkeästi.

6.3 Ympäristön nykytila, arvioitavat ympäristövaikutukset ja menetelmät

6.3.1 Vaikutusalueet

Ehdotus vaikutusalueen rajaukseksi on esitetty vaikutustyypeittäin luvussa 6.2.

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan esitetty vaikutuskohtaiset vaikutusalueet ovat riittävän laajoja keskeisten vaikutusten arvioimiseksi. Arviointiohjelmassa tulee esittää myös vaikutusalueen rajaamisen perustelut.

6.3.2 Vaikutukset maisemaan, kulttuuriympäristöön ja arkeologiseen kulttuuriperintöön

Maisemaa ja kulttuuriympäristöä koskevat tiedot on kuvattu arviointiohjelmassa pääasiassa riittävästi. Luvussa 7.2. tulisi myös mainita kirkkolailla suojeltu Karinaisten kirkko, joka sijaitsee noin 2,3 km:n etäisyydellä hankealueesta koilliseen.

Maisemavaikutusten lieventäminen on huomioitu asianmukaisesti sijoittamalla uusi kasvattamohalli olemassa olevien hallien viereen. Hallin väri- ja materiaalivalintoihin on lisäksi tarkoitus kiinnittää huomiota rakentamislupavaiheessa.

6.3.3 Vaikutukset kasvillisuuteen, eläimiin ja luontotyypeihin

Arviointiohjelman luvussa 7.7 on tunnistettu hankealueen lähiympäristössä sijaitsevat luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet, metsälain 10 §:ssä tarkoitetut elintärkeät elinympäristöt sekä alueiden suojeluperusteet.

Arviointiohjelman mukaan hankealueen tulevan laajennuksen kohdalta puusto on jo aiemmin kaadettu. Luontoselvityksiä ei ole nähty tarpeelliseksi tehdä.

Yhteysviranomaisen toteaa, että kaikessa luontoa muuttavassa toiminnassa tulisi selvittää ja ottaa huomioon luontoarvot alueella, jolle suunniteltu toiminta tai toiminnan vaikutukset kohdistuvat ennen kuin alueen luontoa muutetaan, esim. tehdään metsänhakkuita.

Luontovaikutuksia ei muutoin voida arvioida realistisesti.

Yhteysviranomaisen muistuttaa, että luonnonarvot voidaan turvata vain,

jos ne tunnetaan ja niihin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan asianmukaisesti ennen hankkeiden ja suunnitelmien toteuttamista.

Yhteysviranomainen yhtyy näkemykseen, että nykytilanteessa hankkeen vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen aiheutuvat pääasiassa lannanlevityksen aiheuttamien vesistövaikutusten kautta. Lisäksi linnustoon ja eläimistöön voi kohdistua meluvaikutuksia rakentamisen ja toiminnan aikana.

6.3.4 Vaikutukset ilmastoon

Yhteysviranomainen kehottaa soveltuvin osin hyödyntämään hankkeen ilmastovaikutusten arvioinnissa Ympäristöministeriön opasta [Ilmastovaikutusten arviointi YVAssa ja SOVAssa](#). Arvioinnissa tulee keskittyä hankkeen merkittävimpiin ilmastovaikutuksiin sekä esittää riskienhallinnan näkökulmasta mahdolliset tarpeet varautua ilmastomuutoksen seurauksiin, kuten lämpötilan nousuun ja sään ääri-ilmiöihin.

6.3.5 Vaikutukset ihmisiin elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen

Vaikutuksia tulee tarkastella hajun, pölyn, liikenteen, melun sekä eläimistä ihmisiin tarttuvien tautien kannalta. Lähimmät naapurin asuinrakennukset sijaitsevat noin 220 metrin etäisyydellä lounaassa ja noin 375 metrin etäisyydellä koillisessa suunnitelluista kasvattamohalleista. Hankealueen ympäristö on haja-asutusaluetta.

Toiminnan **liikennemääriä** ja liikennöintireittejä koskevat tiedot ja arviointimenetelmät on kuvattu asianmukaisesti luvussa 7.10.

Toiminnasta aiheutuu **hajupäästöjä** kasvattamohallien ilmanvaihdon kautta leviävistä ammoniakkipäästöistä, lantalasta sekä lannan ja pesuveden levityksestä pelloille. Hajuhaittoja ehkäistään puhaltamalla kasvattamohallin poistoilma korkealle ja käyttämällä katettuja lantaloita. Osa nykyisen toiminnan tuottamasta lannasta levitetään pelloille. Lannan levitys tehdään kaksi kertaa vuodessa, joten hajuhaitta ei ole jatkuvaa. Toiminta sijoittuu maatalousvaltaiselle alueelle ja sen aiheuttama haju on alueelle tavanomaista. Lisäksi kyseessä on olemassa olevan toiminnan laajennus. Tämän vuoksi hajumallinnuksen toteuttamista ei nähdä tarpeelliseksi.

Yhteysviranomainen toteaa, että hajuvaikutuksia voidaan arvioida hajumallinnuksen sijaan myös hyödyntämällä vastaavankokoisista ja -tyyppisistä broilerikasvattamoista tai niiden YVA-hankkeista käytettävissä olevia mallinnustietoja ja kokemuksia. Kuulemisen aikana yhteysviranomaiselle ei tuotu esille hajuhaittoja olemassa olevasta toiminnasta. Nykyisen toiminnan ympäristölupaa valvovalle viranomaiselle

(ELY-keskus) ei ole myöskään tullut naapureilta valituksia tilan toiminnasta.

Broilerikasvattamoiden hajuvaikutuksia pidetään yleensä ottaen melko vähäisinä eikä hajuja koeta häiritseviksi lukuun ottamatta tilannetta, jossa kasvatuksen loppuvaihe osuu hellejaksoon, jolloin hajuhaittaa saattaa aiheutua jonkin verran muutaman päivän ajan.

Arviointiselostuksessa tulee kuvata, millä tavoin broilerien kasvatustoiminnasta aiheutuvat ammoniakkipäästöt syntyvät kasvattamohalleissa, lantalassa ja lannan levityksessä pelloille. Lisäksi tulee kuvata, millaista parasta käyttökelpoista tekniikkaa ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi tilalla käytetään ja millaista tekniikkaa suunnitellaan käytettävän uusissa kasvattamohalleissa.

Yhteysviranomainen toteaa, ettei **pölyn** haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja viihtyvyyteen ole tunnistettu arviointiohjelmassa. Arviointiselostuksessa tulee arvioida myös pölyn vaikutuksia. Pölyn haitallisia vaikutuksia vähennetään ensisijaisesti noudattamalla siipikarja- ja sikatalouden BAT-päätelmissä annettuja pölyn vähentämiseksi esitettyjä toimenpiteitä.

Melua, tärinää ja pölyä aiheutuu raskaan liikenteen kuljetuksista ja lämpölaitoksen polttoaineena käytettävän puun haketuksesta. Vähäistä melua ja pölyä voi aiheutua kasvattamohallien ilmanvaihdosta, kasvattamoiden puhdistuksesta ja eläinten lastauksesta. Kasvattamohallien rakennusaikana melua aiheutuu etenkin kallionlouhinnasta. Arviointiohjelman mukaan kuljetukset ja työskentely tilalla ajoittuvat pääosin päiväsaikaan. Arviointiohjelmasta ei kuitenkaan käy ilmi se, mitä meluavaa toimintaa tapahtuu yöaikaan ja kuinka pitkäaikaista ja voimakasta melu on. Arviointiselostuksessa myös nämä tulee kuvata.

Toiminnan **liikennemääriä** ja liikennöintireittejä koskevat tiedot ja arviointimenetelmät on kuvattu YVA-ohjelmassa asianmukaisesti luvussa 7.10.

Arviointiohjelmassa on tunnistettu eläintautiriskit osaksi ympäristöriskejä. Arviointiselostuksessa **eläimistä ihmisiin tarttuvien tautien** terveysvaikutukset tulee tunnistaa ja tarpeen mukaan arvioida yhtenä vaikutuksena ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen.

6.3.6 Vaikutukset pintavesiin

Arviointiohjelmassa on tunnistettu oikein hankkeen sijainti valuma-alueella sekä vesistöt ja vesimuodostumat, joihin vedet hankealueelta laskevat. Samoin on tunnistettu lannanlevitykseen käytettävien peltolohkojen sijainti valuma-alueella ja vesistöt, joihin vaikutukset voivat ulottua.

Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa vähintään hyvä ekologinen ja hyvä kemiallinen tila kaikissa vesimuodostumissa viimeistään vuonna 2027 eikä vesien tila saa heiketä. Selostuksessa tulee ottaa huomioon Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuosille 2022–2027 ja Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2022–2027 sekä niissä esitetyt tavoitteet ja toimenpiteet. Vesienhoidon toimenpideohjelman mukaan Paimionjoen-Aurajoen suunnittelualueella tulee vähentää ihmistoiminnoista aiheutuvaa vesistöihin kohdistuvaa fosforikuormitusta vähintään 73 % ja typpekuormitusta vähintään 33 %, jotta vesienhoidon tavoitteet on mahdollista saavuttaa.

Arviointiohjelmassa on tunnistettu oikein vaikutukset vesistöön yhdeksi merkittävimmistä vaikutuksista ja esitetty tarkasteltavan alueen laajuus on vesistövaikutusten osalta riittävä. Yhteysviranomaisen kuitenkin huomauttaa, että vesienhoidon tavoitteiden kannalta vaikutuksia tulee arvioida valuma-alueella kaikkiin vesienhoidossa nimettyihin vesimuodostumiin, joihin vaikutukset rakentamisesta, hulevesistä ja lannanlevityksestä voivat ulottua. Vesimuodostumien ekologisen tilan luokittelu päivitetään vuoden 2025 aikana, joten arviointiselostuksen laadinnan aikana voi olla käytettävissä uudempaa tietoa vesimuodostumien tila-arviosta ja se tulee ottaa huomioon.

Arviointiohjelmassa on oikein todettu, että merkittävimmät pintavesivaikutukset muodostuvat lannan levityksestä. Lisäksi on tunnistettu mahdolliset rakentamisen aikaiset vesistövaikutukset mm. kiintoaineen osalta. Arviointiselostuksessa tulee arvioida rakentamisaikana syntyvien hulevesien määrän ja laadun lisäksi myös toiminnan aikaisia hulevesivaikutuksia ja esittää tarpeen mukaan lieventämistoimenpiteitä hulevesien hallintaan.

On hyvä, että arviointiselostuksessa tullaan arvioimaan myös mahdollisten happamien sulfaattimaiden esiintyminen hankealueella.

Arviointiohjelmassa on todettu, että nykyisessä toiminnassa syntyvästä lannasta noin 70 % levitetään pelloille ja noin 30 % toimitetaan Biolan Oy:lle ja vaihtoehtoisissa VE1 ja VE2 **kaikki** muodostuva lanta toimitetaan Biolan Oy:lle. Arviointiselostuksessa tulee täsmällisemmin sanamuodoin esittää, mikä osuus ja määrä muodostuvasta lannasta kussakin vaihtoehtoisessa menee peltolevitykseen ja mikä määrä Biolan Oy:lle.

Lannan levitykseen tarvittava peltoala eri hankevaihtoehtoisissa tulee laskea fosforiasetuksen [Valtioneuvoston asetus fosforia sisältävien lannoitevalmisteiden ja lannan käytöstä 64/2023](#) mukaisesti. Vaikutusten arvioinnissa tulee lisäksi ottaa huomioon, että lannan levitys on toteutettava voimassa olevien fosforiasetuksen mukaisesti. Lisäksi on otettava huomioon nitraattiasetuksen [Valtioneuvoston asetus eräiden maa-](#)

[ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014](#)

vaatimukset. Myös peltojen korkeat fosforiluvut rajoittavat osaltaan lannan levitystä. Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoaluetta koskevissa eläinsuojien ympäristölupapäätöksissä on ollut käytäntönä rajata korkean fosforilukujen pellot pois soveltuvasta lannanlevitysalasta.

Suomen ympäristökeskus (SYKE) on kehittänyt VEMALA-laskentamalliin perustuvan [fosforivaikutuksen arviointityökalun](#), jonka avulla voi tarkastella arvoitua fosforin nykyistä levitystä, sitä vastaavaa arvioitua maaperän fosforilukua (P-lukua), alueen maatyypeille ominaista satovastetta sekä fosforihuuhtoumaa. Fosforin arviointityökaluun voi syöttää eläinsuojan tiedot ja se laskee lannan levityksen vaikutuksen alueen fosforilukuun ja fosforihuuhtoumaan. Arviointityökalu voi olla käyttökelpoinen myös Isoniitun lintu Oy:n ympäristövaikutusten arvioinnissa.

6.3.7 Vaikutukset pohjavesiin

Arviointiohjelman mukaan osa hankkeen lannanlevityspelloista sijaitsee Takaliston vedenhankintaan soveltuvalla (2-luokka) pohjavesialueella. Pohjavesialueella sijaitsevien peltojen tarkempaa sijaintia tai niiden pinta-alaa ei ole kuvattu. Yhteysviranomaisen muistuttaa, että kuivalannan levittäminen on kiellettyä pohjaveden muodostumisalueella. Kuivalannan levittäminen on mahdollista vain pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen ulkopuolella.

Arviointiselostuksessa tulee esittää tarkemmat tiedot pohjavesialueelle sijoittuvista lannanlevityspelloista sekä arvioida lannanlevityksen pohjavesivaikutukset. Jos peltolohkoja sijoittuu pohjaveden varsinaiselle muodostumisalueelle, niin tällöin tulee huomioida, ettei niitä voida laskea mukaan käytössä olevaan lannanlevityspinta-alaan.

6.3.8 Onnettomuus- ja häiriötilanteet

Arviointiohjelmassa todetaan, että VE1- ja VE2-vaihtoehtojen mukaisten toiminnan laajennusten tuottama lanta tullaan toimittamaan Biolan Oy:lle mullan ja lannoitteiden valmistukseen. Arviointiohjelmassa ei ole kuvattu lannan käsittelyä ja varastointia, mikäli Biolan Oy ei pysty vastaanottamaan lantaa ottaen huomioon, että vaihtoehdossa VE1 vuodessa syntyvän lannan määrä on 4 200 m³ ja vaihtoehdossa VE2 5 325 m³. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että arviointiselostuksessa tulee tarkastella lannan käsittelyä ja varastointia sekä niistä aiheutuvia ympäristövaikutuksia kattavasti myös poikkeustilanteiden osalta. Mikäli muodostuva lanta joudutaan häiriötilanteessa levittämään pelloille, tulee arvioida myös vaikutuksia kyseisten valuma-alueiden vesistöihin.

Tilalla kuolleet eläimet poltetaan tilan omassa hakelämpölaitoksessa. Raatojen määrä on vaihtoehdossa VE1 29 t/a ja vaihtoehdossa VE2 37 t/a. Tilalla on jäähdytettävä kontti raatojen välivarastointiin. Myös raatojen käsittelyä ja varastointia ja niistä mahdollisesti aiheutuvia ympäristövaikutuksia tulee tarkastella poikkeustilanteessa.

6.3.9 Yhteisvaikutukset

Yhteisvaikutukset lähialueen muiden eläinsuojien kanssa on tunnistettu oikein. Yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee arvioida vaikutuksia merkittävimmiksi tunnistettujen pintavesivaikutusten ja ihmisiin kohdistuvien vaikutuksien (haju ja liikenne) lisäksi myös eläintautiriskien ja lannanlevitysalan riittävyyden suhteen. Liikenteen yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös liikenteen aiheuttaman melun yhteisvaikutukset muiden melua aiheuttavien toimintojen kanssa.

6.3.10 Haitallisten vaikutusten lieventämistoimenpiteet

Arviointiohjelmassa todetaan, että arviointiselostuksessa selvitetään mahdollisuuksia vähentää, ehkäistä, rajoittaa ja hallita hankkeen tunnistettuja haittavaikutuksia suunnittelun ja toteutuksen kautta jokaisen käsitellyn ympäristövaikutuksen osalta.

Yhteysviranomainen toteaa, että arviointiselostuksessa esitettävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, jotka ovat mahdollisia ja toteutettavia. Lieventämiskeinot tulee esittää mahdollisimman konkreettisesti keskeisiksi todetut ympäristövaikutukset ja BAT-päätelmät huomioon ottaen. Niiden tulee kattaa ainakin toimintojen sijoitteluun, tekniikkaan, toimintatapoihin, ennaltaehkäisyyn sekä poikkeustilanteisiin varautumiseen liittyvät keinot.

6.4 YVA-menettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen

Hankkeesta on tiedotettu verkkosivuilla, sanomalehdessä ja hankkeesta lähetettyjen lausuntopyyntöjen muodossa. Vaikutusmahdollisuuksia on laajennettu järjestämällä arviointiohjelman kuulutusaikana avoin yleisötilaisuus.

Yhteysviranomainen toteaa, että hankkeen osallistuminen ja järjestäminen on toteutettu YVA-lain tarkoittamalla tavalla ja laajuudella ja se mahdollistaa kattavan ja tasapuolisen osallistumismahdollisuuden.

Yhteysviranomainen toteaa näkemyksensä, että arviointiohjelmassa on esitetty riittävän kattavasti ja selkeästi arviointimenettely sekä menettelyn vaiheet, sisältötavoitteet ja vastuutahot.

Arviointimenettelyn alustavaksi aikatauluksi on arvioitu huhtikuu 2025–helmikuu 2026. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan

arviointimenettelyn toteutusaikataulu eri vaiheineen on esitetty riittävällä tarkkuudella. Yhteysviranomainen kehottaa arvioimaan, onko aikataulu realistinen. Alustavassa aikataulussa esitetään, että arviointiselostus tulisi nähtäville marraskuussa 2025. Realistisempi ajankohta on aikaisintaan joulukuussa 2025.

6.5 Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys

YVA-lain 33 §:n mukaan hankkeesta vastaavan on varmistettava, että sillä on käytettävissään riittävä asiantuntemus ympäristövaikutusten arviointiohjelman laadintaan. Vaikutusten arvioinnista vastaavien henkilöiden pätevyys omalla suunnittelualallaan sekä kaikille arvioitaville vaikutusmekanismeille on esitetty asianmukaisesti arviointiohjelmassa. Yhteysviranomainen katsoo, että arviointiohjelman laatijoiden pätevyys on ollut ohjelmassa esitetyn tiedon perusteella riittävä ohjelman laatimiseen.

6.6 Yhteysviranomaisen johtopäätökset arviointiohjelman laajuudesta ja tarkkuudesta sekä selvitysten yhteensovittamisesta muissa laeissa edellytettyjen selvitysten kanssa

Yhteysviranomainen toteaa johtopäätöksinään, että

- arviointiohjelmassa on keskitytty pääasiassa hankkeen ja suunnitteluvaiheen edellyttämällä laajuudella arvioitaviin vaikutuksiin
- arvioitavat vaikutukset on perusteltu riittävällä tasolla ja asiantuntevasti

Arviointimenettelyn seuraavassa vaiheessa tehtävässä arviointiselostuksessa tulee lausunnossa aiemmin tarkemmin kuvatulla tavalla:

- tunnistaa ja tarpeen mukaan arvioida eläimistä ihmisiin tarttuvien tautien terveysvaikutukset yhtenä vaikutuksena ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen.
- kuvata, millä tavoilla broilerin kasvatustoiminnasta aiheutuvat ammoniakkipäästöt syntyvät kasvattamohalleissa, lantalassa ja lannan levityksessä pelloille. Lisäksi tulee kuvata, millaista parasta käyttökelpoista tekniikkaa ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi tilalla käytetään ja millaista tekniikkaa suunnitellaan käytettävän uusissa kasvattamohalleissa.
- laskea lannan levitykseen tarvittava peltoala eri hankevaihtoehdoissa fosforiasetuksen mukaisesti ja nitraattiasetus huomioiden.
- arvioida rakentamisaikana syntyvien hulevesien määrän ja laadun lisäksi myös toiminnan aikaisia hulevesivaikutuksia ja esittää lieventämistoimenpiteitä hulevesien hallintaan.

- esittää tarkemmat tiedot pohjavesialueelle sijoittuvista lannanlevityspelloista sekä arvioida lannanlevityksen pohjavesivaikutukset.
- tarkastella lannan käsittelyä ja varastointia sekä niistä aiheutuvia ympäristövaikutuksia poikkeustilanteessa, jossa Biolan Oy ei pysty vastaanottamaan lantaa.

6.7 Hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset

Yhteysviranomainen korostaa, että YVA-lain 2 §:n mukaisesti YVA-menettelyssä on tarkoitus tunnistaa, arvioida ja kuvata hankkeen todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia ja hankkeesta vastaavan tulee esittää niistä yhtenäinen arvio arviointiselostuksessa.

Arviointiohjelmassa on tunnistettu hankkeen merkittävimmiksi arvioitaviksi ympäristövaikutuksiksi (luku 6.1)

- vaikutukset vesistöön (ravinnekuormitus)
- vaikutukset ilmanlaatuun (haju ja pöly)
- vaikutukset liikenteeseen

Yhteysviranomainen katsoo, että todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset on tunnistettu hyvin. Selkeyden vuoksi arviointiselostuksessa on syytä täsmentää vesistövaikutuksia aiheuttavan ravinnekuormituksen syntyvän pääosin lannanlevityksestä pelloille.

7 Arviointiohjelmalausunnon toimittaminen ja siitä tiedottaminen

Yhteysviranomainen toimittaa lausuntonsa ja kopiot arviointiohjelmasta saamistaan lausunnoista hankkeesta vastaavalle. Lausunto toimitetaan samalla tiedoksi asianomaisille viranomaisille.

Arviointiohjelmalausunto julkaistaan viranomaisen verkkosivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset/varsinais-suomi ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/Isoniitun-Lintu-Oy-broilerikasvattamohanke-YVA

8 Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 4 600 euroa.

Arviointiohjelmasta annettavasta yhteysviranomaisen lausunnosta perittävä maksu on määritelty suppean hankkeen mukaisesti (5–10

henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.

9 Sovelletut säännökset

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 8, 16 ja 18 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 3 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus (794/2022) elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallinto-keskuksen maksullista suoritteista vuonna 2025 2 §.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Annukka Koivukari ja ratkaissut yksikönpäällikkö Anu Lillunen.

Liitteet

Lausunnot

Jakelu

Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

A-Insinöörit Suunnittelu Oy

Auran kunta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Isoniitun Lintu Oy

Liedon kaupunki

Marttilan kunta

Pöytyän kunta

Ruokavirasto

Turvallisuus ja kemikaalivirasto Tukes

Turun kaupunginmuseo

Varsinais-Suomen liitto

Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Tämä asiakirja VARELY/4672/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4672/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Koivukari Annukka 26.09.2025 09:47

Ratkaisija Lillunen Anu 26.09.2025 09:51